

4. Kuznetsova, Yu. A. (2014). Osobennosti tipologii innovatsiy zarubezhnykh i otechestvennykh uchenykh. *Innovatsionnaya deyatel'nost – Innovative activity*, 3, 31–40 [in Russian].
5. Amin, A. and Robins, K. (1991). These are not Marshallian times. *Innovation Networks: Spatial Perspectives*. London [in English].
6. Kavalero, V. A. (2011). Kontsepts tinnovatsii: tsileratsionalnyi i kreatyvnyi aspekty. *Perspektyvy – Perspectives*, 3, 54–57 [in Ukrainian].
7. Klimova, G. P. (2018). The concept of innovative society: socio - philosophical discourse. *Law and Innovation*, 3, 86–91 [in Ukrainian].

Колісник Анна Сергіївна

*молодший науковий співробітник, НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України,
Народний депутат України*

НОВАЦІЇ ЩОДО МОРАТОРІЮ НА ПРОВЕДЕННЯ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК: ДИСКУСІЙНІ АСПЕКТИ

Наукова публікація присвячена розгляду законодавчих нововведень щодо регламентації мораторію на проведення податкових перевірок. Підкреслено, що рішення Кабінету Міністрів України щодо скасування мораторію на проведення деяких видів податкових перевірок є неправомірним, оскільки Постановою Кабінету Міністрів України не можуть бути внесені зміни до Закону України. Обґрунтовано, що в умовах складної економічної та епідеміологічної ситуації у державі існує потреба у злагодженій роботі всіх гілок влади для прийняття виважених та конструктивних рішень, за допомогою яких стане можливим не лише вихід з кризи, а й створення сприятливих умов для функціонування суб'єктів господарської діяльності та розвитку національної економіки.

Ключові слова: податкові перевірки, мораторій, ієрархія нормативно-правових актів.

Anna Kolisnyk

*Junior Researcher of the Scientific and Research Institute of Providing
Legal Framework for the Innovative Development of NALS of Ukraine*

INNOVATIONS ON THE MORATORY FOR TAX AUDITS: DISCUSSION ASPECTS

The scientific publication is devoted to the consideration of legislative innovations on the regulation of the moratorium on tax audits. It is emphasized that the decision of the Cabinet of Ministers of Ukraine to lift the moratorium on certain types of tax audits is illegal, as the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine can not amend the Law of Ukraine. It is substantiated that in the difficult economic and epidemiological situation in the country there is a need for coordinated work of all branches of government to make informed and constructive decisions, which will allow not only to overcome the crisis, but also to create favorable conditions for economic entities. and the development of the national economy.

Keywords: tax audits, moratorium, hierarchy of normative legal acts.

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» від 17.09.2020 р. № 909-IX [1] Кабінету Міністрів України надали право скорочувати строк дії обмежень, заборон, пільг і гарантій, установлених відповідними законами України, прийнятими з метою запобігання виникненню і поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, крім випадків, коли зазначене може призвести до обмеження конституційних прав або свобод особи.

У межах наданих повноважень Кабінет Міністрів України видав Постанову, якою регламентував скорочення строку дії обмежень, встановлених п. 522 підр. 10 розд. XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України, в частині дії мораторію на проведення деяких видів перевірок. Підкреслимо, що згідно з вищевказаною Постановою мораторій скасовано не повністю, а зміни стосуються лише юридичних осіб. Так, дозволено проведення таких видів перевірок юридичних осіб:

тимчасово зупинених документальних та фактичних перевірок, що були розпочаті до 18 березня 2020 р. та не були завершеними;

документальних перевірок, право на проведення яких надається з дотриманням вимог пункту 77.4 статті 77 Кодексу;

документальних позапланових перевірок з підстав, визначених підпунктами 78.1.1 та/або 78.1.4 пункту 78.1 статті 78 Кодексу,

суб'єктів господарювання реального сектору економіки, які сформували податковий кредит за рахунок оформлення ризикових операцій з придбання товарів/послуг (із переліку ризикових платників податків, визначених у межах роботи Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування оприлюднених у засобах масової інформації фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до значних втрат доходної частини Державного бюджету України, утвореної відповідно до Постанови Верховної Ради України від 24 квітня 2020 р. № 568-ІХ);

документальних позапланових перевірок платників податків, за якими отримано податкову інформацію, що свідчить про порушення платником валютного законодавства в частині дотримання граничних строків надходження товарів за імпортними операціями та/або валютної виручки за експортними операціями;

документальних позапланових перевірок з підстав, визначених підпунктами 78.1.12, 78.1.14, 78.1.15, 78.1.16 пункту 78.1 статті 78 Кодексу [2].

З огляду на наведене, позначимо низку дискусійних аспектів. По-перше, констатуємо, що Кабінету Міністрів України надано право скорочувати строки та заходи, які закріплювалися Законами України. На наш погляд, такий підхід суперечить приписам чинного законодавства, зокрема, податкового. Відповідно до п. 2.1 ст. 2 Податкового кодексу України зміна положень цього Кодексу може здійснюватися виключно шляхом внесення змін до цього Кодексу [3].

Крім того, на підставі аналізу положень Конституції України зазначимо, що в Україні державна влада здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову [4, абз. 1 ст. 6]. При цьому принцип поділу влади доповнюється системою «стримувань і противаг», що слугує засобом забезпечення принципу поділу влади. Система «стримувань і противаг» – це особливі методи і форми, за допомогою яких нейтралізується або стримується дія якоїсь із них, дотримується їх порівняна рівновага. «Стримування і проти ваги», з одного боку, заохочують співпрацю і взаємне пристосування органів влади, а з іншого – створюють потенціал для конкуренції і конфліктів, які здебільшого вирішуються шляхом переговорів, угод

і компромісів [5, с. 32]. Верховна Рада України (парламент) є єдиним органом законодавчої влади в Україні [4, ст. 75], а Кабінет Міністрів України – вищий орган виконавчої влади [6]. Згідно з ч. 3 ст. 1 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» [6] Кабінет Міністрів України відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою України, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України у межах, передбачених Конституцією України.

По-друге, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 540-IX від 30.03.2020 р. [7] було введено тимчасовий мораторій на проведення документальних та фактичних податкових перевірок. Пізніше Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» № 591-IX від 13.05.2020 р. [8] дію цього мораторію було продовжено по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби. Наразі в Україні все ще діє адаптивний карантин, він продовжений до 30 квітня 2021 року. Це означає, що всі заходи, які впроваджені для підтримки платників податків, зокрема, представників малого та середнього бізнесу мають діяти до закінчення карантину – по останній календарний день (включно).

Підсумовуючи, зазначимо, що рішення Кабінету Міністрів України щодо скасування мораторію на проведення деяких видів податкових перевірок є неправомірним, оскільки Постановою Кабінету Міністрів України не можуть бути внесені зміни до Закону України. Вважаємо, що в умовах складної економічної та епідеміологічної ситуації у державі існує потреба у злагодженій роботі всіх гілок влади для прийняття виважених та конструктивних рішень, за допомогою яких стане можливим не лише вихід з кризи, а й створення сприятливих умов для функціонування суб'єктів господарської діяльності та розвитку національної економіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік: Закон України від 17.09.2020 р. № 909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/553-20#Text>.
2. Про скорочення строку дії обмеження в частині дії мораторію на проведення деяких видів перевірок: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 р. № 89. URL: https://ips.ligazakon.net/document/kp210089?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01&utm_ga=2.168933089.1759244660.1614282335-842416626.1587063974.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n1773>.
4. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Марущак Н. В. Поділ влади як принцип організації та діяльності державних органів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 2. С. 31-33.
6. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>.
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України № 540-IX від 30.03.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20#Text>.
8. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України № 591-IX від 13.05.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-20#Text>.

REFERENCES

1. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro Derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2020 rik: Zakon Ukrainy vid 17.09.2020 r. № 909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/553-20#Text> [in Ukrainian].
2. Pro skorochennia stroku dii obmezhenia v chastyni dii moratorii na provedennia deiakykh vydiv perevirok: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 03.02.2021 r. № 89. URL: https://ips.ligazakon.net/document/kp210089?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01&utm_ga=2.168933089.1759244660.1614282335-842416626.1587063974 [in Ukrainian].

3. Podatkovyi kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 r. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n1773> [in Ukrainian].
4. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 r. № 254k/96-VR. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
5. Marushchak N. V. (2019). Podil vlady yak pryntsyp orhanizatsii ta diialnosti derzhavnykh orhaniv. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal – Legal scientific electronic journal*, 2, 31–33 [in Ukrainian].
6. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 27.02.2014 r. № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text> [in Ukrainian].
7. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy, spriamovanykh na zabezpechennia dodatkovykh sotsialnykh ta ekonomichnykh harantii u zviazku z poshyrenniem koronavirusnoi khvoroby (COVID-19): Zakon Ukrainy № 540-IX vid 30.03.2020 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20#Text> [in Ukrainian].
8. Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakoniv Ukrainy shchodo dodatkovoi pidtrymky platnykiv podatkiv na period zdiisnennia zakhodiv, spriamovanykh na zapobihannia vynyknenniu i poshyrenniu koronavirusnoi khvoroby (COVID-19): Zakon Ukrainy № 591-IX vid 13.05.2020 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-20#Text> [in Ukrainian].

Котенко Артем Михайлович

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України, доцент кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
ORCID: 0000-0002-0790-2512

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК ЩОДО ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ «ВИТЯГНУТОЇ РУКИ» У ТРАНСФЕРТНОМУ ЦІНОУТВОРЕННІ

Наукова робота присвячена питанню порядку проведення податкових перевірок за встановленням відповідності умов контрольованих операцій